

Конституційний Суд України
Комісія з тлумачення положень Конституції та
Законів України
01033 Україна, м. Київ-33, вул. Жилинська, 6.14.

Міхмель Володимир Олександрович

Конституційне звернення

про запит до Конституційного Суду України з приводу тлумачення термінів, які викликають неоднозначне застосування законів і підзаконних актів у зв'язку з новими, неврахованими раніше обставинами.

Відповідно статті 13 (п.1, п.4) та статті 43 закону України "Про Конституційний суд України" прошу дати роз'яснення про застосування термінів в законодавчих і підзаконних актах з метою усунення колізії та неоднозначності трактування в юридичній практиці у зв'язку з новими неврахованими раніше обставинами, які виникли в результаті висновків Інституту Української мови та відповіді Департаменту Фінансів Міністерства Оборони України.

Суть колізії в неоднозначному тлумаченні термінів "грошове забезпечення", "премія", "винагорода" в різних діючих законах і підзаконних актах.

У Законі "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" в ст.9 п.2 записано:

До складу грошового забезпечення входять:
посадовий оклад, оклад за військовим званням;
щомісячні додаткові види грошового забезпечення (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премія);
одноразові додаткові види грошового забезпечення.

У постанові Кабінету Міністрів України № 1294 від 7.11.2007 р. в п.1 записано:

Установити, що грошове забезпечення військовослужбовців ...складається з посадового окладу, окладу за військовим званням, щомісячних (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премії), та одноразових додаткових видів грошового забезпечення.

У Законі України № 2262-ХІІ від 09.04.1992 року «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб...» усі призначені за цим Законом пенсії підлягають перерахунку у зв'язку зі зміною розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, або у зв'язку із введенням для зазначених категорій осіб нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, встановлених законодавством.

Тобто в трактуванні грошового забезпечення в Законі «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб...» відсутнє слово винагорода.

У цьому полягає колізія законів і підзаконних актів.

Так-як пенсія розраховується з величини грошового забезпечення, виключення з неї винагороди в Законі про пенсійне забезпечення веде до матеріальних збитків для пенсіонерів, порушенню прав людини, конституційного права на рівність перед Законом, гарантованого частиною першою статті 24 Конституції України.

З цієї причини моя пенсія майже в два рази менше, ніж повинна бути згідно із Законом.

Так, Кабінет міністрів України Постановою від 22 вересня 2010 року № 889 «Питання грошового забезпечення окремих категорій військовослужбовців Збройних Сил України...», ПОСТАНОВИВ:

Установити з 01 жовтня 2010 року військовослужбовцям, які займають посади плаваючого та льотного складу Збройних Сил, щомісячну додаткову грошову винагороду в розмірі, що не перевищує місячне грошове забезпечення.

Таким чином Кабінет Міністрів України Встановив для окремих категорій військовослужбовців ще один вид грошових виплат, що не був згаданий у Законі як виплата, що враховується при призначенні та перерахунку пенсії – щомісячна додаткова грошова винагорода.

Згідно п.5 Порядку проведення перерахунку пенсій, призначених відповідно до Закону України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб” винагороди формально не враховуються для перерахунку пенсій, призначених відповідно до цього Закону.

Проте ця додаткова грошова винагорода цілком відповідає критеріям, необхідним для призначення та перерахунку пенсій – грошова форма та систематичність виплати.

Істотним в цих законах при визначенні складу грошового забезпечення є не назва доплат, а їх постійний характер.

Ознаки цієї виплати цілком відповідають ознакам додаткових видів грошового забезпечення військовослужбовців: надбавок, доплат, підвищень, зміна або введення нових видів яких є підставою для перерахунку пенсії.

Для з'ясування різниці в поняттях премія і винагорода я звернувся в офіційний державний орган Інститут Української мови і отримав відповідь (відповідь додається) що премія і винагорода є синоніми і мають однаковий сенс і зміст.

Це не просто інформаційний документ а висновки державного органу - Національної Академії Наук України Інституту Української мови. Тому в Законі України № 2262-ХІІ від 09.04.1992 року «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб...» записано тільки слово премія, так як два слова з однаковим сенсом і змістом в документах бути не повинно.

Крім того з грошової винагороди береться внесок до Пенсійного Фонду (відповідь Департаменту Фінансів Міністерства Оборони України додається), і це є додатковим аргументом на користь того, що щомісячна винагорода є підставою для перерахунку пенсії відповідним категоріям військових пенсіонерів.

Вважаю, що данні факти є новою обставиною, який ігнорувались і раніше не враховувались в юридичній практиці.

Невважаючи на вищевказане, окремі адміністративні суди, що розглядають справи з визнання протиправною бездіяльності Головних управлінь Пенсійного Фонду України посилаючись на формальні обставини, відмовляють позивачам у задоволенні позовів, займаючись словесною еквілібристикою і пошуком надуманих, а іноді і обманних приводів.

Так, 12 квітня 2012р. _____ апеляційним адміністративним судом (справа № _____) було залишено в силі рішення суду першої інстанції в якому мені (Міхмелю В.О.) було відмовлено в перерахунку пенсії на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2010 року №889.

25 серпня 2015р. Окружним адміністративним судом міста _____ (справа № _____) мені було відмовлено в відкритті провадження в адміністративній справі в перерахунку пенсії на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2010 року №889 за нововиявленими обставинами.

25 лютого 2014р. _____ апеляційним адміністративним судом було скасовано рішення суду першої інстанції (справа № _____) до Головного управління Пенсійного Фонду України у _____ області про перерахунок пенсії у зв'язку з прийняттям рішення Кабінетом Міністрів України про введення нового додаткового виду

грошового забезпечення для військовослужбовців. Пізніше (17квітня 2014р.) це рішення було залишено в силі Вищим адміністративним судом України.

Цей перелік відмов можна продовжувати до нескінченності

Разом с тим, адміністративні суди приймали і прямо протилежні рішення, задовольняючи позовні вимоги пенсіонерів. Так по справі № _____ від 18 липня 2013р. Вищим адміністративним судом України було залишено без задоволення касаційну скаргу Головного управління Пенсійного фонду України у _____ області, а постанову _____ апеляційного адміністративного суду від 27 жовтня 2011р. у справі № _____ без змін. Суд у даному випадку дійшов висновку щодо наявності підстав для перерахунку пенсії позивачу як військовослужбовцю, який отримував зазначену у Постанові Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2010р. №889 винагорода.

Такого ж висновку дійшов Вищий адміністративний суд України відмовляючи у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Головного управління Пенсійного фонду України у _____ області на рішення першої та апеляційної інстанцій, якими було задоволено позов про перерахунок пенсії у зв'язку з введенням Постановою №889 щомісячної додаткової грошової винагороди військовослужбовцям. При цьому в ухвалі Вищого адміністративного суду України від 10 лютого 2014р. (справа№ _____) зазначалося, що задоволення таких позовів військових пенсіонерів відповідає встановленій практиці Вищого адміністративного суду України у цій категорії справ.

Висновок: Вважаємо, що вищезазначені аргументи мають лягти в основу рішення Конституційного Суду України і усунути колізію в законодавчих актах, зокрема наголошуємо, що: перелік щомісячних додаткових видів грошового забезпечення, що згадується в Законі України “ Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших категорій осіб...” від 9 квітня 1992р.- надбавки, доплати, підвищення, не є вичерпними, термін премія в Законі еквівалентний терміну винагорода. У нормах згаданих статей Закону законодавець наводить лише приклади таких щомісячних додаткових видів грошового забезпечення, не обмежуючи права правозастосувачів на розширене тлумачення цього терміну. Отже, до цього переліку щомісячних видів грошового забезпечення, крім надбавок, доплат, підвищень, можуть входити і будь-які інші додаткові види грошового забезпечення, зокрема і щомісячна додаткова грошова винагорода, якщо вони є систематичними (щомісячними) та мають грошову форму. Крім того з грошової винагороди береться внесок до Пенсійного Фонду. А тому виключення винагороди з розрахунку і перерахунку пенсій є злочином

Тому прошу надати роз'яснення щодо тлумачення та застосування даних термінів, їх змісту та сенсу в законодавчих актах, щоб вони усунули колізію в законодавчих актах у зв'язку з новими неврахованими раніше обставинами, захистили пенсіонерів, були підставою для перерахунку пенсії, відновили справедливість і довели що Україна є правовою державою і Закон захищає не тільки Пенсійний Фонд але і громадянина України.

Додатки:

Висновок інституту української мови №307 / 661 від 12.12.2014р на 2 аркушах.

Відповідь Департаменту Фінансів Міністерства Оборони України від 05.02.2015г. № 248/3/9/1/70 на 1 аркуші.

З повагою

В. Міхмель.

29.07.2016